

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΑΠΟΦΑΣΗ 162/2016

(Της διαδικασίας του άρθρου 2, παρ. 2, περ. γ(δδ) Ν. 4013/2011)

Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Στην Αθήνα σήμερα την 08^η Νοεμβρίου του έτους δύο χιλιάδες δεκαέξι (2016) ημέρα Τρίτη και ώρα 12.00 μ.μ., και επί της οδού Λεωφόρος Κηφισίας 7, ΤΚ 11523 Αθήνα, όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η **ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ** σε συνεδρίαση μετά από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα μέλη της Αρχής παρέστησαν κατά την συνεδρίαση τα ακόλουθα:

Πρόεδρος: Γεώργιος Καταπόδης

Αντιπρόεδρος: Χριστίνα Μπουσουλέγκα

Μέλη: Δημήτριος Λουρίκας

Δημήτριος Σταθακόπουλος

Γραμματέας: Ευαγγελία Κασάπη

Εισηγητής: Ιωάννης Φουντουκίδης, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

Κατά τη διάρκεια της Συνεδρίασης παρέστη ο Εισηγητής κ. Φουντουκίδης (μέσω τηλεδιάσκεψης) καθώς και η Προϊσταμένη του Τμήματος Γνωμοδοτήσεων κ. Καξιρή οι οποίοι αποδεσμεύτηκαν πριν την έναρξη της διαδικασίας της ψηφοφορίας των μελών του Συμβουλίου της Αρχής και τη λήψη της απόφασης.

Ερώτημα: Το υπ' αρ. πρωτ. Δ.Ο. οικ. 3974/27.09.2016 αίτημα της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης/Περιφερειακής Ενότητας Ροδόπης προς την Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. το οποίο παρελήφθη στις 27.09.2016 (αρ.πρωτ. εισερχ. 4480), ως αυτό συμπληρώθηκε με το υπ' αριθμ. πρωτ Δ.Ο. οικ 4276/20.10.2016 έγγραφό της το οποίο παρελήφθη από την Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. την 20.10.2016 και έλαβε αριθμό πρωτ. 5109.

Θέμα: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης/Π.Ε. Ροδόπης στη διαδικασία διαπραγμάτευσης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 26 παρ. 2. β. και του άρθρου 32 παρ. 2. α. του ν. 4412/2016, για την ανάθεση υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών χωρικής της αρμοδιότητας για τα σχολικά έτη 2016-2017 και 2017-2018 συνολικής προϋπολογιζόμενης αξίας 1.093.187,80€ προ Φ.Π.Α.

1. Με το υπ' αρ. πρωτ. Δ.Ο. οικ. 3974/27.09.2016 αίτημα της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης (στο εξής Π.Α.Μ. & Θ.) / Περιφερειακής Ενότητας (στο εξής Π.Ε.) Ροδόπης προς την Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. (εφεξής Αρχή) το οποίο παρελήφθη στις 27.09.2016 (αρ.πρωτ. εισερχ. 4480), ως αυτό συμπληρώθηκε με το υπ' αριθμ. πρωτ Δ.Ο. οικ 4276/20.10.2016 έγγραφό της το οποίο παρελήφθη από την Αρχή την 20.10.2016 και έλαβε αριθμό πρωτ. 5109, η Π.Ε. Ροδόπης αιτείται την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης για την ανάθεση υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης για τα σχολικά έτη 2016-2017 και 2017-2018, συνολικού προϋπολογισμού 1.093.187,80€ προ Φ.Π.Α. συμπεριλαμβανομένου δικαιώματος προαίρεσης. Το αίτημα έχει νομική βάση το άρθρο 32 παρ.2.α του ν.4412/2016 και αφορά την μεταφορά μαθητών για 49 τμήματα του προηγούμενου διαγωνισμού (τμήματα 1 έως 11, 13 έως 17, 20 έως 27, 29 έως 32, 35 έως 37, 39 έως 40, 46, 51, 54, 58, 65 έως 67, 70 έως 71, 76, 78 έως 79, 81, 83, 87 και 89 της διακήρυξης του προηγούμενου διαγωνισμού) για τα οποία δεν κατατέθηκε ή δεν έγινε αποδεκτή καμία προσφορά.

Ι. Ιστορικό- πραγματικά περιστατικά

2. Από το φάκελο της υπόθεσης και τα περιεχόμενα σε αυτόν στοιχεία και σχετικά έγγραφα προκύπτουν τα ακόλουθα:

2.1. Με την υπ' αριθμ. αριθμ. 492/2015 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Π.Α.Μ.&Θ. που ελήφθη κατά την 29^η/16.07.2015 συνεδρίασή της (με ΑΔΑ: 7ΛΖ47ΛΒ-1ΘΚ), εγκρίθηκαν οι όροι του διεθνούς ανοικτού διαγωνισμού για την ανάθεση υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών χωρικής αρμοδιότητας Π.Ε. Ροδόπης, για τα σχολικά έτη 2015-2016, 2016-2017 και 2017-2018, με κριτήριο κατακύρωσης τη χαμηλότερη τιμή και με δυνατότητα προαίρεσης συνολικού προϋπολογισμού 3.806.143,66€ συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 13%.

2.2. Ακολούθως η Π.Ε. Ροδόπης εξέδωσε την υπ' αριθμ. 4/2015 σχετική διακήρυξη με ΑΔΑΜ: 15PROC002945215 και ΑΔΑ ΨΠ2Φ7ΛΒ-351, στην οποία αναφερόταν οι όροι και οι προδιαγραφές για τη συγκεκριμένη ανάθεση υπηρεσιών. Κριτήριο κατακύρωσης του διαγωνισμού ορίστηκε η χαμηλότερη τιμή και η προϋπολογισθείσα αξία της σύμβασης ορίστηκε σε 3.368.268,73€ προ Φ.Π.Α.. Οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς μπορούσαν να υποβάλλουν προσφορά για ένα ή περισσότερα από τα 89 τμήματα που περιλάμβανε και παραθέτονταν αναλυτικά στο Παράρτημα Α αυτής. Σύμφωνα με το **άρθρο 2** της διακήρυξης: "Ο κατά περίπτωση προσφορότερος τύπος των μεταφορικών μέσων για την εκτέλεση των κατά περίπτωση δρομολογίων, όπως αυτά προβλέπονται στην παρούσα διακήρυξη, σύμφωνα με τους τύπους των οχημάτων όπως αυτά κατηγοριοποιούνται στο παράρτημα της υπ' αριθμ. 24001/11-6-2013 (ΦΕΚ 1449 Β' /14-6-2013) Κ.Υ.Α. και σύμφωνα με τον οποίο υπολογίζεται η μέγιστη αποζημίωση του οικείου δρομολογίου, δεν κωλύει την υποβολή προσφοράς και από κατόχους άλλων τύπων μεταφορικών μέσων, σύμφωνα με την ως άνω κατηγοριοποίηση, αρκεί τα μέσα αυτά να υπερκαλύπτουν τον αριθμό των μεταφερόμενων μαθητών, για τα συγκεκριμένα δρομολόγια, όπως αυτός προβλέπεται από τη διακήρυξη. Στην περίπτωση αυτή η οικονομική προσφορά, για κάθε συγκεκριμένο δρομολόγιο, δεν μπορεί να είναι ανώτερη από την αποζημίωση του εν λόγω δρομολογίου, όπως αυτή έχει καθοριστεί με τη διακήρυξη, με βάση τον προβλεπόμενο από τη διακήρυξη προσφορότερο τύπο μεταφορικού μέσου. Τα διαθέσιμα οχήματα μπορούν να χρησιμοποιούνται για περισσότερα του ενός δρομολόγια εφόσον αυτά δεν ανήκουν στην ίδια λειτουργική ζώνη, ή αν ανήκουν στην ίδια λειτουργική ζώνη αποδεικνύεται από τους χρόνους και τις χιλιομετρικές αποστάσεις ότι αυτά μπορούν να πραγματοποιηθούν και δεν διακινδυνεύεται η ασφαλής και έγκαιρη μεταφορά των μαθητών από και προς τα σχολεία φοίτησης". Σύμφωνα με το **άρθρο 10** της διακήρυξης, το ποσό της εγγύησης συμμετοχής ορίστηκε στο 0,5% της προϋπολογισθείσας αξίας της προσφοράς που θα καταθέσει ο συμμετέχων οικονομικός φορέας χωρίς Φ.Π.Α. ενώ η εγγύηση καλής εκτέλεσης καθορίστηκε σε ποσοστό 1% της συνολικής συμβατικής αξίας προ Φ.Π.Α. Σύμφωνα με το **άρθρο 14** της διακήρυξης "Η προ-

σφερόμενη τιμή, ανά δρομολόγιο, για το διαγωνισμό μεταφοράς μαθητών Α'/Θμιας και Β'/Θμιας Εκπ/σης, από τον τόπο κατοικίας τους στα σχολεία που φοιτούν και αντίστροφα, είναι το συνολικό κόστος του δρομολογίου, εφαρμοζόμενης της αντίστοιχης έκπτωσης σε ΑΚΕΡΑΙΕΣ ΤΙΜΕΣ ΜΟΝΑΔΟΣ (χωρίς δεκαδικά ψηφία), που προσφέρει ο διαγωνιζόμενος στην προϋπολογισθείσα τιμή έτσι όπως έχει τεθεί από την περιφέρεια και η οποία είναι μικρότερη ή ίση από αυτή που προκύπτει σύμφωνα με το παράρτημα της Κ.Υ.Α. 24001/11-6-2013 (ΦΕΚ Β714-6-2013) «Μεταφορά μαθητών δημόσιων σχολείων από τις Περιφέρειες [...] Η οικονομική προσφορά πρέπει να υποβληθεί σε ακέραιο ποσοστό έκπτωσης επί τοις εκατό (%). Παράλληλα συμπληρώνεται η τιμή και σε € (με δύο δεκαδικά ψηφία ως προαναφέρεται στο Άρθρο 6), όπως φαίνεται στο Παράρτημα Δ, στο υπόδειγμα Οικονομικής Προσφοράς» ενώ τέλος στο **άρθρο 19** της διακήρυξης οριζόταν ότι: «Η Οικονομική Επιτροπή, ύστερα από αιτιολογημένη γνωμοδότηση της Επιτροπής Διαγωνισμού, δύναται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 21 Π.Δ. 118/2007 να αποφασίσει: [...] 3. Η Οικονομική Επιτροπή ματαιώνει τον διαγωνισμό για δρομολόγιο, μετά από γνώμη της Επιτροπής Διαγωνισμού όταν για δρομολόγιο υποβάλλεται μία μόνο προσφορά ή τελικά γίνεται αποδεκτή μία μόνο προσφορά και εφόσον δεν υπάρχουν συγκριτικά στοιχεία τιμών είτε προηγούμενων διαγωνισμών είτε της αγοράς που να επιβεβαιώνονται με παραστατικά. Στην συγκεκριμένη περίπτωση ο διαγωνισμός επαναλαμβάνεται υποχρεωτικά».

2.3. Περίληψη της εν λόγω διακήρυξης, η οποία περιείχε τους ουσιώδεις όρους και στοιχεία της διακηρύξεως του διαγωνισμού, απεστάλη ηλεκτρονικά (την 30.07.2015) και δημοσιεύθηκε (την 04.08.2015) στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.Ε.Ε). Επιπλέον η περίληψη της διακήρυξης δημοσιεύθηκε στο Τεύχος Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων της Εφημερίδας της Κυβέρνησης (ΦΕΚ 404/07.08.2015) και στις εφημερίδες «Ναυτεμπορική», «Δημοπρασιών και Πλειστηριασμών», «Θρακική Αγορά» και «Χρόνος», αναρτήθηκε στον ιστότοπο ΔΙΑΥΓΕΙΑ και έλαβε ΑΔΑ: ΨΠ2Φ7ΛΒ-351. Η περίληψη απεστάλη στο Εμπορικό & Βιομηχανικό Επιμελητήριο Ροδόπης και στο Επαγγελματικό & Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Ροδόπης προς ενημέρωση των μελών τους, αναρτήθηκε στους πίνακες ανακοινώσεων της Π.Ε. Ροδόπης, και των Διευθύνσεων Α/θμιας και Β/θμιας Εκπ/σης Ν. Ροδόπης, στην ιστοσελίδα της Π.Α.Μ.Θ. www.pamth.gov.gr την 30.07.2015 και στην δικτυακή πύλη www.promitheus.gov.gr του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ) την 31.07.2015 με αύξων αριθμό συστήματος 12712. Ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών στο Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. ορίστηκε η 09.09.2015 και ώρα 15:00:00, ενώ ως ημερομηνία έναρξης υποβολής προσφορών στο σύστημα ορίστηκε η 10.08.2015 και ώρα 00:00:01.

2.4. Κατά τη διενέργεια διαγωνισμού όπως προκύπτει από τα υπ' αριθμ. 1 και 2 Πρακτικά της Επιτροπής του διαγωνισμού, διαπιστώθηκε ότι κατατέθηκαν δεκατέσσερις (14) προσφορές για σαράντα εννέα (49) τμήματα της διακήρυξης. Η Επιτροπή έπειτα από τον έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής και των τεχνικών προσφορών εισηγήθηκε μεταξύ άλλων την απόρριψη των μοναδικών προσφορών που κατατέθηκαν σε **πέντε (5)** τμήματα της διακήρυξης και ειδικά α) των προσφορών που κατατέθηκαν στα τμήματα με α/α: **3** από τον «Κυμπαρίδη Αθανάσιο», **23** από τον «Χασάν Νιαζή», **29** από τον «Καρά Μεμέτ Γκιουρτζάν», **40** από τον «Καρατσάη Γεώργιο» δεδομένου ότι για τα ανωτέρω δρομολόγια ζητούνταν εκ της διακηρύξεως ως τύπος μεταφορικού μέσου μικρό λεωφορείο και οι συμμετέχοντες οικονομικοί φορείς προσέφεραν ΕΔΧ αυτοκίνητο (ταξί) και β) της προσφοράς που κατατέθηκε στο τμήμα **65** καθώς κρίθηκε ότι ο συμμετέχων οικονομικός φορέας «Ευσταθόπουλος Νικόλαος» δεν πληρούσε τις διατάξεις των άρθρων 82 και 83 του ν. 4070/2012 όπως αναλυτικά αποτυπώνεται στο υπόψιν πρακτικό.

2.5. Με την υπ' αριθμ. 18/2016 απόφαση που έλαβε η Ο.Ε. της Π.Α.Μ.&Θ. κατά την 2^η/14.01.2016 συνεδρίαση (ΑΔΑ: 7Φ6Δ7ΛΒ-ΩΛ5) μεταξύ άλλων εγκρίθηκε η απόρριψη των ανωτέρω πέντε (5) προσφορών.

2.6. Με το υπ' αριθμ. 3 Πρακτικό της, η Επιτροπή του διαγωνισμού προέβη σε αξιολόγηση των οικονομικών προσφορών των σαράντα τεσσάρων (44) τμημάτων του διαγωνισμού που κρίθηκαν αποδεκτές κατά τα

προηγούμενα στάδια του διαγωνισμού και εισηγήθηκε την έγκριση του πίνακα μειοδοτών βάσει χαμηλότερης τιμής, όπως αναλυτικά παραθέτονταν σε αυτό. Στην παρ. Γ. του υπόψιν Πρακτικού αναφέρεται: *“Τα μέλη της επιτροπής παρατήρησαν ότι για ορισμένα δρομολόγια υποβλήθηκε μία μόνο προσφορά. Μετά από διαλογική συζήτηση που ακολούθησε προκειμένου να αξιολογηθούν οι κατατιθέμενες μοναδικές προσφορές έχοντας υπόψη τις διατάξεις του άρθρου 21, παρ. η του Π.Δ. 118/2007 για την υποβολή μοναδικής προσφοράς, και επειδή στα περισσότερα δρομολόγια δεν υπήρχαν συγκριτικά στοιχεία τιμών από παλαιότερους διαγωνισμούς, η επιτροπή λαμβάνοντας υπόψη ότι οι προσφερόμενες τιμές είναι μικρότερες των προβλεπόμενων προϋπολογισθεισών τιμών όπως αυτές έχουν τεθεί στο Παράρτημα Α «Τμήματα Δρομολογίων» της Διακήρυξης, έκρινε τις προσφερόμενες τιμές συμφέρουσες”*. Το ανωτέρω Πρακτικό εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. 85/2016 απόφαση που έλαβε η Ο.Ε. της Π.Α.Μ.&Θ. κατά την 5^η/03.02.2016 συνεδρίασή της (ΑΔΑ: 6ΙΔΝ7ΛΒ-ΩΧΩ).

2.7. Με το υπ' αριθμ. 4327/08.04.2016 έγγραφο της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας-Θράκης γνωστοποιήθηκε στην Ο.Ε. της Π.Α.Μ.&Θ. ότι έπειτα από διενέργεια ελέγχου νομιμότητας της υπ' αριθμ. 85/2016 απόφασής της, *“Σας αναπέμπουμε την υπ' αριθμ. 85/2016 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης και παρακαλούμε για την τήρηση των αναγραφόμενων στην παρ. 3 του άρθρου 19 της διακήρυξης η οποία εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. 492/2015 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής”*.

2.8. Με το υπ' αριθμ. 4 Πρακτικό της, η Επιτροπή του διαγωνισμού προέβη σε επαναξιολόγηση των οικονομικών προσφορών των σαράντα τεσσάρων (44) τμημάτων του διαγωνισμού που κρίθηκαν αποδεκτές κατά τα προηγούμενα στάδια του διαγωνισμού και εισηγήθηκε την έγκριση του πίνακα μειοδοτών ανά δρομολόγιο βάσει χαμηλότερης προσφοράς όπως διαμορφώθηκε μετά την εξέταση των νέων στοιχείων που προσκομίστηκαν, όπως αναλυτικά παραθέτονταν σε αυτό και την κήρυξη των τεσσάρων (4) τμημάτων με α/α **46, 54, 58 και 70** για τα οποία δόθηκαν μοναδικές προσφορές και μετά από τον έλεγχο συγκριτικών στοιχείων οι προσφερόμενες τιμές κρίθηκαν μη συμφέρουσες, ως άγονα. Το ανωτέρω Πρακτικό εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. 356/2016 απόφαση που έλαβε η Ο.Ε. της Π.Α.Μ.&Θ. κατά την 18^η/12.05.2016 συνεδρίασή της (ΑΔΑ: 7ΤΡΜ7ΛΒ-1Ω4). Ακολούθησε ορθή επανάληψη του υπ' αριθμ. 4 Πρακτικού με τροποποίηση στο γενικό πίνακα αποδεκτών προσφορών για το τμήμα 82 και στον πίνακα μειοδοτών στα τμήματα 62 και 82. Το ανωτέρω Πρακτικό εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. 426/2016 απόφαση που έλαβε η Ο.Ε. της Π.Α.Μ.&Θ. κατά την 22^η/02.06.2016 συνεδρίασή της.

2.9. Η εταιρεία «Πήγασος Ταξί Κομοτηνής ΙΚΕ» κατέθεσε την με ημερομηνία 01.06.2016 προδικαστική προσφυγή, με την οποία αιτήθηκε την ακύρωση της υπ' αριθμ. 356/2016 απόφασης της Ο.Ε. της Π.Α.Μ.&Θ. κατά το μέρος που απέρριψε την προσφορά της στα τμήματα με α/α **46 και 54** της διακήρυξης ως μη συμφέρουσα, για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά σε αυτή.

2.10. Με την υπ' αριθμ. 471/2016 απόφαση που έλαβε η Ο.Ε. της Π.Α.Μ.&Θ. κατά την 24^η/16.06.2016 συνεδρίασή της (ΑΔΑ:ΩΧΖ07ΛΒ-ΛΙΚ) απορρίφθηκε η ανωτέρω προσφυγή για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά σε αυτή.

2.11. Με το υπ' αριθμ 5 Πρακτικό της, η Επιτροπή του διαγωνισμού αφού έλεγξε τα δικαιολογητικά που προσκόμισαν στο στάδιο κατακύρωσης οι προσωρινοί ανάδοχοι μεταξύ άλλων εισηγήθηκε την κατακύρωση του αποτελέσματος του διαγωνισμού και την ανάθεση των υπηρεσιών στους αναδόχους βάσει χαμηλότερης τιμής της προσφοράς και την απόρριψη των προσφορών των εταιρειών «Γραφείο Γενικού Τουρισμού Υπεραστικού ΚΤΕΛ Ν. Ροδόπης, Μεταφορική Τουριστική και Εμπορική Μονοπρόσωπη ΕΠΕ» και « Φιλίππιδης Πολυχρόνης» για λόγους που αναφέρονται αναλυτικά σε αυτό. Τα ανωτέρω εγκρίθηκαν με την υπ' αριθμ. 540/2016 απόφαση που έλαβε η Ο.Ε. της Π.Α.Μ.&Θ. κατά την 28^η/14.07.2016 συνεδρίασή της

(ΑΔΑ:6Φ3Ζ7ΛΒ-Ξ13). Κατά της ανωτέρω απόφασης οι εταιρείες «Γραφείο Γενικού Τουρισμού Υπεραστικού ΚΤΕΛ Ν. Ροδόπης, Μεταφορική Τουριστική και Εμπορική Μονοπρόσωπη ΕΠΕ» και « Φιλίππιδης Πολυ-χρόνης» άσκησαν τις με ημερομηνία 26.07.2016 και 29.07.2016 προδικαστικές προσφυγές αντίστοιχα, με τις οποίες αιτούνταν την ακύρωση της υπ' αριθμ. 540/2016 απόφασης της Ο.Ε. της Π.Α.Μ.&Θ. κατά το μέρος που απορρίφθηκε η προσφορά τους, για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά σε αυτές. Με τις υπ' αριθμ. 585/2016 και 586/2016 αποφάσεις που έλαβε η Ο.Ε. της Π.Α.Μ.&Θ. κατά την 31^η/04.08.2016 συνεδρίασή της (ΑΔΑ: 69697ΛΒ-ΟΗΥ και 6ΓΚΞ7ΛΒ-ΕΩΤ αντίστοιχα) έκρινε ως αποδεκτές τις ανωτέρω δύο προδικαστικές προσφυγές.

2.12. Με την υπ' αριθμ. 618/2016 απόφαση που έλαβε η Ο.Ε. της Π.Α.Μ.&Θ. κατά την 32^η/18.08.2016 συνεδρίασή της (ΑΔΑ:7Ω967ΛΒ-ΞΥΙ) μεταξύ άλλων ενέκρινε: *“Β) Την προσφυγή στην διαδικασία της απευθείας διαπραγμάτευσης, κατόπιν σύμφωνης γνώμης της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.), για τα άγονα (αδιάθετα) δρομολόγια του διαγωνισμού «Ανάθεση υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών, χωρικής αρμοδιότητας Π.Ε. Ροδόπης, για τα σχολικά έτη 2015-2016, 2016-2017 και 2017-2018, με κριτήριο κατακύρωσης τη χαμηλότερη τιμή και με δυνατότητα προαίρεσης», συνολικού προϋπολογισμού με Φ.Π.Α. 3.806.143,66 ευρώ”*.

2.13. Η Π.Α.Μ.&Θ. με το υπ' αριθμ. πρωτ. ΔΟ.οικ. 3975/27.09.2016 έγγραφό της βεβαιώνει ότι: *«δεν εκκρεμεί καμία ένσταση καθώς επίσης και καμία προδικαστική προσφυγή ούτε κατά των όρων των τευχών δημοπράτησης, ούτε κατά τη διαδικασία διενέργειας του Ανοικτού Διεθνή Ηλεκτρονικού Διαγωνισμού για την «Ανάθεση Υπηρεσιών Μεταφοράς Μαθητών Χωρικής Αρμοδιότητας Π.Ε. Ροδόπης για τα σχολικά έτη 2015-2016, 2016-2017, 2017-2018 συνολικού προϋπολογισμού, συμπεριλαμβανομένου δικαιώματος προαίρεσης, 3.806.143,66€ (με Φ.Π.Α.) (Α.Δ.Α.Μ.:15PROC002945215)»*.

2.14. Με το υπ' αριθμ. πρωτ. Δ.Ο.οικ.4276/20.10.2016 έγγραφό της, η Π.Α.Μ.&Θ. γνώρισε στην Αρχή ότι: *“γ) Βάσει του ΠΝΠ 108/Α'/10.09.2015 άρθρο 2 παρ. 2 και της ακόλουθης απόφασης 689/2015 της Ο.Ε. της Π.Α.Μ.Θ , η μεταφορά μαθητών εκτελέστηκε από 11.09.2015 έως την 29.02.2016, με την παράταση των συμβάσεων του σχολ.έτους 2014-2015. Βάσει του Ν4369/16 ΦΕΚ 33/Α'/27.02.2016 άρθρ. 60 παρ. 1 δόθηκε επιπλέον παράταση στις ανωτέρω συμβάσεις έως το τέλος του σχολικού έτους 2015-2016. Με τον Ν4415/2016 ΦΕΚ 159/Α'/06.09.2016 άρθρ. 63 παρ.1 και παρ.2 ξεκίνησε η εκτέλεση των δρομολογίων για τα οποία προέκυψαν προσωρινοί ανάδοχοι και συνεχίζεται η εκτέλεση των αδιάθετων δρομολογίων με την εκ νέου παράταση συμβάσεων που βρίσκονταν σε ισχύ στις 30.06.2016 και έως το αργότερο την 31.12.2016”*.

2.15. Κατόπιν των ανωτέρω, η Π.Α.Μ.&Θ./Π.Ε. Ροδόπης αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., κατ' άρθρο 32 παρ. 2α του ν.4412.2016, προκειμένου να αναθέσει την εκτέλεση των δρομολογίων των τμημάτων από 1 έως 11, 13 έως 17, 20 έως 27, 29 έως 32, 35 έως 37, 39 έως 40, 46, 51, 54, 58, 65 έως 67, 70 έως 71, 76, 78 έως 79, 81, 83, 87 και 89 της διακήρυξης του προηγηθέντος διαγωνισμού για τα σχολικά έτη 2016-2017 και 2017-2018 συνολικού προϋπολογισμού 1.093.187,80€ προ Φ.Π.Α. συμπεριλαμβανομένου δικαιώματος προαίρεσης, για τα οποία δεν κατατέθηκε ή δεν έγινε αποδεκτή καμία προσφορά.

II. Νομικό πλαίσιο

3. Το άρθρο 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του Ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για την παροχή σύμφωνης γνώμης, ορίζει τα ακόλουθα: *«δδ) Οι αποφάσεις των αναθετουσών Αρχών που αφορούν προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 παρ. 3 του π.δ. 59/2007 και των άρθρων 24 και 25 του π.δ. 60/2007, εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον*

οι συμβάσεις αυτές εμπíπτουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των ανωτέρω προεδρικών διαταγμάτων. [...]»

4. Η διάταξη του άρθρου 6 παρ. 1 του π.δ. 60/2007 «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ...» ορίζει: “Το παρόν εφαρμόζεται στις δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών που δεν εξαιρούνται, δυνάμει των εξαιρέσεων που προβλέπονται στα άρθρα 16, 17 και 9 έως 15, και των οποίων η εκτιμώμενη αξία εκτός φόρου προστιθέμενης αξίας (Φ.Π.Α.) είναι ίση προς ή ανώτερη από τα ακόλουθα κατώτατα όρια: α) 137.000 ευρώ, για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών, εκτός αυτών που καλύπτονται από την περίπτωση β) στοιχείο iii), που συνάπτονται από τις αναθέτουσες αρχές οι οποίες είναι κεντρικές κυβερνητικές αρχές του Παραρτήματος IV. [...] β) 211.000 ευρώ, προκειμένου για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που συνάπτονται είτε ι) από αναθέτουσες αρχές άλλες από εκείνες που αναφέρονται στο Παράρτημα IV, [...]”

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 1 του αριθ. 2015/2342 Κανονισμού της Επιτροπής της 15ης Δεκεμβρίου 2015 για την τροποποίηση της οδηγίας 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όσον αφορά στα κατώτατα όρια εφαρμογής τους κατά τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων, το ως άνω ποσό αναπροσαρμόστηκε στις 135.000 και 209.000 ευρώ, αντιστοίχως.

5. Το άρθρο 8 παρ. 1,3 και 5 του ίδιου π.δ. ορίζει τα παρακάτω: “1. Ο υπολογισμός της εκτιμώμενης αξίας μιας δημόσιας σύμβασης βασίζεται στο συνολικό πληρωτέο ποσό, εκτός Φ.Π.Α., όπως προσδιορίζεται από την αναθέτουσα αρχή. Στον υπολογισμό αυτό, λαμβάνεται υπόψη το εκτιμώμενο συνολικό ποσό, συμπεριλαμβανομένων τόσο του τυχόν προβλεπόμενου δικαιώματος προαίρεσας όσο και των τυχόν παρατάσεων της σύμβασης [...] 3. Κανένα σχέδιο έργου και καμία σύμβαση προμήθειας ή υπηρεσιών δεν επιτρέπεται να κατατηθεί, προκειμένου να αποφευχθεί η εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος διατάγματος. 5. [...] β) Όταν η προμήθεια ομοειδών προϊόντων μπορεί να οδηγήσει σε ταυτόχρονη σύναψη χωριστών συμβάσεων κατά τμήματα, λαμβάνεται υπόψη η εκτιμώμενη συνολική αξία αυτών των τμημάτων κατά την εφαρμογή του άρθρου 6 σημεία α) και β). Όταν η συνολική αξία των τμημάτων είναι ίση με ή υπερβαίνει την αξία που καθορίζεται στο άρθρο 6, το παρόν εφαρμόζεται στη σύναψη κάθε τμήματος.”

6. Στο άρθρο 24 παρ. 1 περ. α' του ίδιου π.δ. ορίζεται ότι “1. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να συνάπτουν δημόσιες συμβάσεις προσφεύγοντας σε διαδικασία με διαπραγμάτευση, αφού προηγηθεί δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) Σε περίπτωση μη κανονικών προσφορών ή κατάθεσης προσφορών που είναι απαράδεκτες σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, τηρουμένων των οριζόμενων στις διατάξεις των άρθρων 28, 39 έως 52 και 55, έπειτα από ανοικτή ή κλειστή διαδικασία ή ανταγωνιστικό διάλογο, με την προϋπόθεση ότι οι αρχικοί όροι της σύμβασης δεν τροποποιούνται ουσιωδώς. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να μη δημοσιεύουν προκήρυξη διαγωνισμού, εάν στη διαδικασία με διαπραγμάτευση περιλαμβάνουν όλους τους προσφέροντες που πληρούν τα κριτήρια των άρθρων 43 έως 50 και οι οποίοι, κατά την ανοικτή ή κλειστή διαδικασία ή τον προηγηθέντα ανταγωνιστικό διάλογο, υπέβαλαν παραδεκτές προσφορές”.

7. Παρόμοιου περιεχομένου διατάξεις περιλαμβάνονται στο άρθρο 26 παρ. 2 περ. β του ν. 4412/2016 (Α' 147), οι οποίες ενσωματώνουν τις αντίστοιχες διατάξεις του άρθρου 26 παρ. 4 περ. β της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, και στις οποίες προβλέπεται: «2. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να προσφεύγουν στην ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση ή στον ανταγωνιστικό διάλογο, στις ακόλουθες περιπτώσεις: ... β) όσον αφορά έργα, αγαθά ή υπηρεσίες για τα οποία, έπειτα από ανοικτή ή κλειστή διαδικασία, υποβάλλονται μόνο μη κανονικές ή απαράδεκτες προσφορές. Στις περιπτώσεις αυτές, οι αναθέτουσες αρχές δεν απαιτείται να δημοσιεύουν προκήρυξη σύμβασης, εφόσον στη διαδικασία περιλαμβάνουν όλους τους προσφέροντες οι οποίοι πληρούν τα κριτήρια των άρθρων 73 έως 83 και οι οποίοι, κατά την προηγηθείσα

ανοικτή ή κλειστή διαδικασία, υπέβαλαν προσφορές σύμφωνες προς τις τυπικές απαιτήσεις της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, και μόνον αυτούς». Ακολούθως, στο άρθρο 29 του ιδίου νόμου με το οποίο ενσωματώνονται οι διατάξεις του άρθρου 29 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, περιγράφεται η ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση.

8. Στο άρθρο 25 παρ. 1 περ. α' του π.δ. 60/2007, ορίζεται ότι *“1. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να συνάπτουν τις δημόσιες συμβάσεις τους προσφεύγοντας σε διαδικασία με διαπραγμάτευση, χωρίς να προηγείται δημοσίευση σχετικής προκήρυξης, στις ακόλουθες περιπτώσεις: 1) Προκειμένου για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών: α) εάν, ύστερα από ανοικτή ή κλειστή διαδικασία, δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά ή καμία από τις υποβληθείσες προσφορές δεν κρίνεται κατάλληλη, ή εάν δεν υπάρχει κανείς υποψήφιος, εφόσον δεν έχουν τροποποιηθεί ουσιωδώς οι αρχικοί όροι της σύμβασης και με την προϋπόθεση ότι διαβιβάζεται σχετική έκθεση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ύστερα από αίτημα της» [...]”.*

9. Όμοιου περιεχομένου διάταξη είναι και η διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. α' του ν. 4412/2016, η οποία ενσωματώνει την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. α' της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, και στην οποία ορίζεται: *“2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: α) εάν, ύστερα από ανοικτή ή κλειστή διαδικασία είτε δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά ή αίτηση συμμετοχής είτε καμία από τις υποβληθείσες προσφορές ή αιτήσεις συμμετοχής δεν είναι κατάλληλη, εφόσον δεν έχουν τροποποιηθεί ουσιωδώς οι αρχικοί όροι της σύμβασης και με την προϋπόθεση ότι διαβιβάζεται σχετική έκθεση στην Επιτροπή μετά από αίτημα της”.*

10. Το άρθρο 61 του ν. 4412/2016 ορίζει: *“1. Για συμβάσεις άνω των ορίων, ως χρόνος έναρξης της ανοικτής διαδικασίας, της κλειστής διαδικασίας, της ανταγωνιστικής διαδικασίας με διαπραγμάτευση, του ανταγωνιστικού διαλόγου και της σύμπραξης καινοτομίας, νοείται η ημερομηνία αποστολής της σχετικής προκήρυξης σύμβασης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ένωσης ή της προκαταρκτικής προκήρυξης, όταν η τελευταία χρησιμοποιείται ως μέσο προκήρυξης διαγωνισμού, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 26. 2. Ως χρόνος έναρξης της διαδικασίας διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, νοείται η ημερομηνία αποστολής προς τους οικονομικούς φορείς της πρώτης πρόσκλησης συμμετοχής σε διαπραγμάτευση. 3. Ως χρόνος έναρξης ενός διαγωνισμού μελετών, νοείται η ημερομηνία αποστολής της σχετικής προκήρυξης διαγωνισμού μελετών στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. 4. Για συμβάσεις κάτω των ορίων αντί των παραγράφων 1 έως 3, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 120”.*

Εξάλλου, στην αιτιολογική έκθεση του ως άνω νόμου, στην τελευταία παράγραφο αυτής ορίζεται ότι: *«κάθε αναφορά διατάξεων νόμου ή διοικητικών πράξεων σε διατάξεις των ν. 2286/1995, ν. 3669/2008, ν. 3316/2005, ν. 3886/2010, , π.δ. 59/2007, π.δ. 60/2007, π.δ. 118/2007 και της υπουργικής απόφασης 11389/1993, ισχύει ως αναφορά στις διατάξεις του παρόντος νόμου, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από αυτές».*

11. Τα άρθρα 376 παρ. 1 & 2 και 379 παρ. 1 & 2 του ως άνω νόμου προβλέπουν:

Άρθρο 376 παρ. 1 & 2: *“1. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου εφαρμόζονται σε όλες τις δημόσιες συμβάσεις, καθώς και σε όλους τους διαγωνισμούς μελετών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου Ι (άρθρα 3 έως 221), καθώς και σε όλες τις συμβάσεις και τους διαγωνισμούς μελετών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου ΙΙ (άρθρα 222 έως 338), και η έναρξη της διαδικασίας σύναψης των οποίων, σύμφωνα με τα άρθρα 61, 120 και 290 αντίστοιχα, λαμβάνει χώρα μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. 2. Διαδικασίες σύναψης συμβάσεων της παραγράφου 1, οι οποίες έχουν ξεκινήσει πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, συνεχίζονται και ολοκληρώνονται, σύμφωνα με το καθεστώς που ίσχυε κατά το χρόνο έναρξής τους, με την επιφύλαξη της παρ. 8 του άρθρου 379. Κατ' εξαίρεση, η υποχρέωση κα-*

ταχώρησης στοιχείων στο ΚΗΜΔΗΣ, σύμφωνα με το άρθρο 38 ισχύει από την έναρξη ισχύος του παρόντος, κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 379, και για τις συμβάσεις των οποίων η διαδικασία ανάθεσης έχει εκκινήσει πριν από την έναρξη ισχύος αυτού. Συμβάσεις της παρ. 1, οι οποίες έχουν συναφθεί πριν την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος, εκτελούνται, σύμφωνα με το καθεστώς που ίσχυε κατά το χρόνο της σύναψής τους. Κατ' εξαίρεση, η υποχρέωση καταχώρησης στοιχείων στο ΚΗΜΔΗΣ, σύμφωνα με το άρθρο 38, ισχύει από την έναρξη ισχύος του παρόντος κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 379 και για τις συμβάσεις που έχουν συναφθεί πριν από την έναρξη ισχύος αυτού”.

Άρθρο 379 παρ. 1 & 2: “1. Η ισχύς των διατάξεων του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευση του παρόντος, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του. 2. Η ισχύς των άρθρων 22, 36, 37 της παραγράφου 2, του άρθρου 79, 258 και 259 αρχίζει, ως προς τους διαγωνισμούς μελετών, τις συμβάσεις έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών την 18η Απριλίου 2017, εκτός από τις περιπτώσεις όπου είναι υποχρεωτική η χρήση ηλεκτρονικών μέσων, σύμφωνα με τα άρθρα 33, 34 ή 35, την παράγραφο 3 του άρθρου 40, την παράγραφο 2 του άρθρου 65 ή το άρθρο 67 και των άρθρων 270, 271, 272, της παραγράφου 3 του άρθρου 274, της παραγράφου 2 του άρθρου 295 ή το άρθρο 297”.

12. Στο εδάφιο 21, Κεφ. ΙΙ, παρ. Η του άρθρου 186 «Αρμοδιότητες Περιφερειών» του ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 86/Α), όπως αυτό προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 4089/2012 (ΦΕΚ 206/Α) μεταξύ των αρμοδιοτήτων των Περιφερειών περιλαμβάνεται : “...Η μεταφορά μαθητών από τον τόπο διαμονής στο σχολείο φοίτησης, συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς μαθητών σχολείων ειδικής αγωγής, των μουσικών και καλλιτεχνικών σχολείων, καθώς και των απαιτούμενων ενεργειών σε περίπτωση αδυναμίας πραγματοποίησης αυτής ... Από 1.7.2013 η δαπάνη της μεταφοράς μαθητών βαρύνει τους προϋπολογισμούς των Περιφερειών”. Στο ν. 4089/2012, ορίζεται: άρθρο 9 “δίνεται η δυνατότητα στις Περιφέρειες να εγγράφουν πίστωση, να δημοπρατούν και να προβαίνουν σε κάθε άλλη ενέργεια για την προετοιμασία της μεταφοράς μαθητών του σχολικού έτους 2013-2014 και πριν από την 1-7-2013», στην παρ. 2 άρθρου 7 “Συμβάσεις Δήμων για τη μεταφορά μαθητών που συνάφθηκαν βάσει της Κ.Υ.Α. Αριθ. 35415/28.7.2011 (Β' 1701) ή άλλες υφιστάμενες συμβάσεις μεταφοράς μαθητών με διάρκεια πέραν της 1.7.2013 λύονται αυτοδικαίως και αζημίως μετά την ημερομηνία αυτή”.

13. Στο Κεφάλαιο Γ του άρθρου 2 της με αριθμ. 24001/13 (ΦΕΚ 1449 Β/14-6-2013) ΚΥΑ, με θέμα «Μεταφορά μαθητών δημόσιων σχολείων από τις Περιφέρειες», ορίζεται: “ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: Μεταφορά μαθητών με δημόσια σύμβαση υπηρεσιών -1. Προϋποθέσεις. α. Εάν η μεταφορά των μαθητών είναι αδύνατη με τη διαδικασία των προηγούμενων παραγράφων, η Περιφέρεια αναθέτει με δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις των Π.Δ/των 60/2007 και 118/2007, τη μεταφορά των μαθητών με κάθε κατάλληλο μεταφορικό μέσο δημόσιας χρήσης που να πληροί τους όρους ασφαλούς μεταφοράς 2. Κανόνες διαδικασίας σύναψης σύμβασης. α. Ο διαγωνισμός προκηρύσσεται μέχρι και έξι μήνες πριν την έναρξη των δρομολογίων με βάση τα στοιχεία της παρ.1.β. του άρθρου 5. β. Η διάρκεια της σύμβασης ορίζεται σε ένα έως τρία έτη αρχής γενομένης από την έναρξη του σχολικού έτους αφετηρίας. Οι προσφορές των υποψηφίων αναδόχων υποβάλλονται ανά τμήμα με ποσοστό έκπτωσης επί τοις εκατό (%) σε ακέραιες μονάδες. γ. Ο σχεδιασμός των δρομολογίων πρέπει να λαμβάνει υπόψη:... στ. Στο διαγωνισμό προβλέπονται τα εξής δικαιώματα προαίρεσης που δεν μπορούν συνολικά να υπερβαίνουν το 50% του προϋπολογισμού της διακήρυξης: ι) Έως και το 20% του προϋπολογισμού κάθε τμήματος του διαγωνισμού για την τροποποίηση των υφιστάμενων δρομολογίων (δηλαδή μείωση ή αύξηση των χιλιομέτρων των δρομολογίων ή μερική αλλαγή διαδρομής που οφείλεται στην ανάγκη να εξυπηρετηθούν νέοι μαθητές κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης της σύμβασης ή σε κάποια απρόβλεπτη ανάγκη - π.χ. εκτέλεση δημόσιων έργων επί οδοστρωμάτων), όποτε προκύπτει ανάγκη κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης. Η επιφύλαξη περί ασκήσεως του δικαιώμα-

τος προαιρέσεως πρέπει να αναφέρεται ρητά στην προκήρυξη και στην αναλυτική διακήρυξη του διαγωνισμού. ii) Η δυνατότητα χρονικής παράτασης του αντικειμένου της σύμβασης, με αντίστοιχη αύξηση του συμβατικού αντικειμένου, μέχρι την ολοκλήρωση του επόμενου διαγωνισμού μεταφοράς μαθητών και για διάστημα όχι μεγαλύτερο των τριών μηνών. Η δυνατότητα παράτασης της διάρκειας της σύμβασης πρέπει να αναφέρεται ρητά στην προκήρυξη και την αναλυτική διακήρυξη του διαγωνισμού. 4. Προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης: Για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης σύμφωνα με τις ειδικότερες προϋποθέσεις των άρθρων 24 & 25 του Π.Δ/τος 60/2007 αποφασίζει η αναθέτουσα αρχή μετά την κατ' άρθρο 2 παρ.2 περ. γ. υποπερ. δδ του Ν.4013/2011 προηγούμενη σύμφωνη γνώμη της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ...".

14. Με το άρθρο 49 «Μεταφορά μαθητών δημόσιων σχολείων» του Ν. 4274/2014 «Ρυθμίσεις Ποινικού και Σωφρονιστικού Δικαίου και άλλες διατάξεις», όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 17 του Ν. 4286/2014, ορίζεται ότι: «...1.α. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες οι διαγωνισμοί για τη μεταφορά μαθητών σχολικού έτους 2014-2015 έχουν δημοσιευθεί αλλά δεν έχουν ολοκληρωθεί έως την έναρξη του σχολικού έτους, η Οικονομική Επιτροπή μπορεί, κατ' εξαίρεση των κείμενων διατάξεων, να αποφασίζει την ανάθεση εκτέλεσης των σχετικών δρομολογίων στους προσωρινούς μειοδότες έως την ολοκλήρωση των διαγωνισμών με την υπογραφή των οικείων συμβάσεων και όχι πέραν της 28.2.2015. Εάν στις ανωτέρω περιπτώσεις δεν έχουν αναδειχθεί προσωρινοί μειοδότες, η Οικονομική Επιτροπή μπορεί να αναθέτει για το ίδιο χρονικό διάστημα την εκτέλεση των δρομολογίων κατόπιν πρόχειρου διαγωνισμού, κατά την έννοια του άρθρου 83 του Ν. 2362/1995 (Α' 247), όπως ισχύει, τηρουμένων των προϋποθέσεων διαφάνειας και ανταγωνισμού. Με την ολοκλήρωση των αρχικών διαγωνισμών οι συμβάσεις των προηγούμενων εδαφίων λύονται αυτοδικαίως και αζημίως. β. Στις ανωτέρω περιπτώσεις, το συμβατικό κόστος εκάστου δρομολογίου δεν μπορεί να υπερβαίνει τη μέγιστη αποζημίωση που προκύπτει από την εφαρμογή της υπ' αριθμ. 24001/11.6.2013 κ.υ- .α. (Β' 1149)... 3. Από τη δημοσίευση του παρόντος δεν εφαρμόζεται η παρ. 6 του άρθρου 10 του π.δ. 118/2007 (Α' 150) στις αντίστοιχες διαδικασίες για τη μεταφορά μαθητών δημόσιων σχολείων από τις Περιφέρειες. 4. Τα νέα δρομολόγια τα οποία προκύπτουν κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους και δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν με τις τυχόν προβλεπόμενες προαιρέσεις των διακηρύξεων δύναται να ανατεθούν με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, τηρούμενων των προϋποθέσεων διαφάνειας και ανταγωνισμού. Εάν και μετά τους πρόχειρους διαγωνισμούς του άρθρου 49 του ν. 4274/2014 (Α'147) παραμένουν αδιάθετα δρομολόγια η Περιφέρεια δύναται, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων, να προσφύγει σε διαδικασία με διαπραγμάτευση με τους ίδιους ή με τροποποιημένους όρους είτε για ομάδες δρομολογίων είτε για μεμονωμένα δρομολόγια. Από την εγκατάσταση των νέων Περιφερειακών Αρχών και μέχρι τη συγκρότηση της Οικονομικής Επιτροπής, τις προβλεπόμενες από την κείμενη νομοθεσία αποφάσεις λαμβάνουν ο Περιφερειάρχης ή ο Αντιπεριφερειάρχης της οικείας Περιφερειακής Ενότητας 4.Εάν η μεταφορά των μαθητών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης δημοσίων σχολείων δεν είναι εφικτή για το σχολικό έτος 2014-2015 με δημόσια συγκοινωνία ή με ίδια μέσα των Περιφερειών και των Δήμων, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, επιτρέπεται κατ' εξαίρεση και έπειτα από σύμφωνη γνώμη επιτροπής, στην οποία μετέχει από ένας εκπρόσωπος της οικείας περιφερειακής ενότητας, της πρωτοβάθμιας αυτοδιοίκησης και του οικείου οργανισμού δημόσιας συγκοινωνίας υπό την Προεδρία του Περιφερειάρχη ή του αρμόδιου κατά περίπτωση Αντιπεριφερειάρχη, η υπέρβαση των χιλιομετρικών αποστάσεων που τίθενται στην υπ' αριθμ. 24001/11.6.2013 κ.υ.α., όπως ισχύει, υπό την προϋπόθεση ότι το συνολικό κόστος της μεταφοράς μαθητών της οικείας περιφερειακής ενότητας δεν υπερβαίνει το αντίστοιχο της περσινής σχολικής χρονιάς"...».

15. Με το άρθρο 17 του Ν. 4286/2014 ορίζεται ότι "...1. Εάν και μετά τους πρόχειρους διαγωνισμούς του άρθρου 49 του ν. 4274/2014 (Α'147) παραμένουν αδιάθετα δρομολόγια η Περιφέρεια δύναται, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων, να προσφύγει σε διαδικασία με διαπραγμάτευση με τους ίδιους ή με

τροποποιημένους όρους είτε για ομάδες δρομολογίων είτε για μεμονωμένα δρομολόγια. Από την εγκατάσταση των νέων Περιφερειακών Αρχών και μέχρι τη συγκρότηση της Οικονομικής Επιτροπής, τις προβλεπόμενες από την κείμενη νομοθεσία αποφάσεις λαμβάνουν ο Περιφερειάρχης ή ο Αντιπεριφερειάρχης της οικείας Περιφερειακής Ενότητας. 2. Στο τέλος του άρθρου 49 του ν. 4274/2014 προστίθεται παράγραφος 4, η οποία έχει ως εξής: «Τα νέα δρομολόγια τα οποία προκύπτουν κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους και δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν με τις τυχόν προβλεπόμενες προαιρέσεις των διακηρύξεων δύναται να ανατεθούν με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, τηρούμενων των προϋποθέσεων διαφάνειας και ανταγωνισμού.»... "3. Η αληθής έννοια της διάταξης του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1α του άρθρου 49 του ν. 4274/2014, σύμφωνα με την οποία η Οικονομική Επιτροπή μπορεί να αναθέτει την εκτέλεση των δρομολογίων "κατόπιν πρόχειρου διαγωνισμού, κατά την έννοια του άρθρου 83 του ν. 2362/1995 (Α' 247), όπως ισχύει", δεν αφορά στα ανώτατα όρια διενέργειας πρόχειρων διαγωνισμών του άρθρου 83 του ν. 2362/1995. 4. Εάν η μεταφορά των μαθητών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης δημοσίων σχολείων δεν είναι εφικτή για το σχολικό έτος 2014-2015 με δημόσια συγκοινωνία ή με ίδια μέσα των Περιφερειών και των Δήμων, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, επιτρέπεται κατ' εξαίρεση και έπειτα από σύμφωνη γνώμη επιτροπής, στην οποία μετέχει από ένας εκπρόσωπος της οικείας περιφερειακής ενότητας, της πρωτοβάθμιας αυτοδιοίκησης και του οικείου οργανισμού δημόσιας συγκοινωνίας υπό την Προεδρία του Περιφερειάρχη ή του αρμόδιου κατά περίπτωση Αντιπεριφερειάρχη, η υπέρβαση των χιλιομετρικών αποστάσεων που τίθενται στην υπ' αριθμ. 24001/11.6.2013 κ.υ.α. , όπως ισχύει, υπό την προϋπόθεση ότι το συνολικό κόστος της μεταφοράς μαθητών της οικείας περιφερειακής ενότητας δεν υπερβαίνει το αντίστοιχο της περσινής σχολικής χρονιάς. 5. Η ισχύς των παραγράφων 1, 2 και 4 του άρθρου αυτού αρχίζει στις 11.9.2014, κατά την έναρξη του νέου σχολικού έτους..."

16. Με το άρθρο 29 «Δαπάνες μεταφοράς μαθητών δημοσίων σχολείων» του Ν. 4304/2014 «Έλεγχος των οικονομικών και πολιτικών κομμάτων και των αιρετών αντιπροσώπων Βουλής και Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και άλλες διατάξεις», ορίζεται ότι: «Δαπάνες μεταφοράς μαθητών δημοσίων σχολείων, οι οποίες πραγματοποιούνται από την έναρξη του σχολικού έτους 2014-2015 (11.9.2014) μέχρι τη σύναψη της οικείας σύμβασης μεταφοράς και πάντως όχι πέραν αποκλειστικού χρονικού διαστήματος δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, καταβάλλονται νόμιμα, εφόσον ο οικείος Περιφερειάρχης βεβαιώνει με σχετική πράξη του την εκτέλεση της μεταφοράς των μαθητών και εφόσον το ύψος της σχετικής δαπάνης είναι σύμφωνο με τους όρους και το περιεχόμενο της οικείας σύμβασης μεταφοράς μαθητών του ιδίου σχολικού έτους».

17. Με το άρθρο 31 του ίδιου νόμου «Έναρξη ισχύος», ορίζεται ότι: «Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από την 1^η Ιανουαρίου 2015».

18. Με το άρθρο 89 του Ν. 4307/2014, ορίζεται ότι: «Τα άρθρα 22, 24, 26, 27, 29 και 32 του ν. 4304/2014 (Α' 234) ισχύουν από την 23^η.10.2014».

19. Με το άρθρο 29 παρ. 1 του ν. 4320/2015 (ΦΕΚ Α' 29), ορίζεται ότι: "1. Συμβάσεις μεταφοράς μαθητών σχολικού έτους 2014-2015, οι οποίες εκτελούνται σύμφωνα με την περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 49 του Ν. 4274/2014 (Α' 147) και με τις παραγράφους 1, 2 και 4 του άρθρου δεκάτου εβδόμου του Ν. 4286/2014 (Α' 194) και έληξαν έως τις 28 Φεβρουαρίου 2015, παρατείνονται αυτοδικαίως μέχρι τη λήξη του σχολικού έτους 2014-2015. Κατά τα λοιπά, ισχύουν οι διατάξεις του τελευταίου εδαφίου της παρ. 1.α. του άρθρου 49 του Ν. 4274/2014".

20. Στις 10.09.2015 δημοσιεύθηκε πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (ΦΕΚ Α 108), η οποία στο άρθρο 2 παρ.2, 3 και 4 προβλέπει: «2. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες: α) προέκυψαν νέες ανάγκες μετά την προκήρυξη των διαγωνισμών, β) υπάρχουν αδιάθετα δρομολόγια για τα οποία είτε δεν υποβλήθηκαν προσφορές είτε οι υποβληθείσες προσφορές κρίθηκαν μη κατάλληλες, γ) δεν έχουν αναδειχθεί μειοδότες στους

εκκρεμείς διαγωνισμούς, η Οικονομική Επιτροπή μπορεί με απόφασή της να παρατείνει την εκτέλεση των συμβάσεων, που ήταν σε ισχύ στις 30.6.2015, προσαρμόζοντας τους συμβατικούς όρους στα νέα δεδομένα εκτέλεσης των δρομολογίων, αν αυτό απαιτείται, και όπου αυτό είναι αδύνατον, να αναθέσει το σχετικό έργο με αιτιολογημένη πράξη της, ακολουθώντας τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της περίπτ. α' της παρ. 1 του άρθρου 25 του Π.δ. 60/2007 (Α' 64), με τους ίδιους ή τροποποιημένους όρους, και κατ' εξαίρεση των κειμένων διατάξεων περί έγκρισης της διαδικασίας διαπραγμάτευσης από την Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.). Σε κάθε περίπτωση λαμβάνονται υπόψη κριτήρια οικονομικότητας και εξασφάλισης συνθηκών γνήσιου ανταγωνισμού. 3. Οι δαπάνες μεταφοράς μαθητών δημόσιων σχολείων, οι οποίες πραγματοποιούνται από την έναρξη του σχολικού έτους 2015-2016 μέχρι τη σύναψη της σχετικής σύμβασης μεταφοράς, καταβάλλονται νόμιμα, εφόσον ο οικείος Περιφερειάρχης βεβαιώνει με σχετική πράξη του την εκτέλεση της μεταφοράς των μαθητών και εφόσον το ύψος της σχετικής δαπάνης είναι σύμφωνο με τους όρους και το περιεχόμενο της σύμβασης μεταφοράς μαθητών του ιδίου σχολικού έτους. 4. Με την ολοκλήρωση των εκκρεμών διαγωνιστικών διαδικασιών και των λοιπών διαδικασιών ανάθεσης, οι οποίες συνεχίζονται κανονικά, οι συμβάσεις των προηγούμενων εδαφίων, η διάρκεια των οποίων δεν μπορεί να υπερβεί την 29.2.2016, λύονται αυτοδικαίως και αζημίως». Η εν λόγω Πράξη κυρώθηκε με το Ν. 4350/2015 (ΦΕΚ Α' 161).

21. Με το άρθρο 60 παρ. 1 του ν. 4369/2016 (ΦΕΚ Α' 33) ορίζεται ότι: "Η ισχύς των συμβάσεων σχετικών με δρομολόγια μεταφοράς μαθητών σχολικού έτους 2015-2016, οι οποίες ανετέθησαν και εκτελούνται, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 2 της Π.Ν.Π. της 10.9.2015 «Κατεπείγουσες ρυθμίσεις για την απρόσκοπτη έναρξη του σχολικού έτους 2015-2016 και την εύρυθμη λειτουργία των σχολικών μονάδων» (Α' 108) που κυρώθηκε με το άρθρο 10 του ν. 4350/2015 (Α' 161), και έληγε έως τις 29 Φεβρουαρίου 2016, παρατείνεται μέχρι τη λήξη του σχολικού έτους 2015-2016. Κατά τα λοιπά, ισχύουν οι ρυθμίσεις του άρθρου 2 της Π.Ν.Π. της 10.9.2015 «Κατεπείγουσες ρυθμίσεις για την απρόσκοπτη έναρξη του σχολικού έτους 2015-2016 και την εύρυθμη λειτουργία των σχολικών μονάδων» (Α' 108) που κυρώθηκε με το άρθρο 10 του ν. 4350/2015 (Α' 161)."

22. Με το άρθρο 63 παρ. 2 του ν. 4415/2016 (ΦΕΚ Α' 159) ορίζεται ότι: "Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες: α) προέκυψαν νέες ανάγκες μετά την προκήρυξη των διαγωνισμών, β) υπάρχουν αδιάθετα δρομολόγια για τα οποία είτε δεν υποβλήθηκαν προσφορές είτε οι υποβληθείσες προσφορές κρίθηκαν μη κατάλληλες, γ) δεν έχουν αναδειχθεί μειοδότες στους εκκρεμείς διαγωνισμούς, η Οικονομική Επιτροπή μπορεί με απόφασή της να παρατείνει την εκτέλεση των συμβάσεων, που ήταν σε ισχύ στις 30.6.2016 για χρονικό διάστημα έως 31.12.2016, προσαρμόζοντας τους συμβατικούς όρους στα νέα δεδομένα εκτέλεσης των δρομολογίων, αν αυτό απαιτείται, και όπου αυτό είναι αδύνατον, να αναθέσει το σχετικό έργο με αιτιολογημένη πράξη της, ακολουθώντας τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του άρθρου 32 του ν. 4412/2016 (Α' 147), με τους ίδιους ή τροποποιημένους όρους, και κατ' εξαίρεση των κειμένων διατάξεων περί έγκρισης της διαδικασίας διαπραγμάτευσης από την Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.). Σε κάθε περίπτωση, λαμβάνονται υπόψη κριτήρια οικονομικότητας και εξασφάλισης συνθηκών γνήσιου ανταγωνισμού".

23. Με το άρθρο 82 παρ. 8 του ν.4070/2012 (ΦΕΚ Α' 82) ορίζεται ότι: "Προμίσθωση: Η εκ των προτέρων μίσθωση Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων από φυσικό ή νομικό πρόσωπο, με σημείο επιβίβασης που βρίσκεται είτε εντός είτε εκτός των ορίων της έδρας του Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου. Σε περίπτωση που η επιβίβαση είναι εντός των ορίων της έδρας του Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου, τότε η αποβίβαση μπορεί να είναι σε σημείο είτε εντός είτε εκτός αυτής, ενώ στην περίπτωση που η επιβίβαση είναι εκτός των ορίων της έδρας η αποβίβαση πρέπει να είναι εντός αυτής. Η προμίσθωση για τα Ε.Δ.Χ. αυτοκίνητα ΕΙΔΜΙΣΘ και ΕΙΔΜΕΤ είναι υποχρεωτική", ενώ στο άρθρο 83 παρ.3. του ίδιου νόμου ορίζεται: "Με απόφαση του οικείου Περιφερειακού Συμβουλίου, η οποία εκδίδεται εντός δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, καθορίζονται οι έδρες οι οποίες

μπορούν να προκύπτουν από συνένωση υφιστάμενων όμορων εδρών εντός της ίδιας Περιφερειακής Ενότητας ή της διατηρήσεως των εδρών ως αυτές ορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου”.

III. Νομική Εκτίμηση

24. Το υπό εξέταση αίτημα της Π.Α.Μ.&Θ./Π.Ε. Ροδόπης, αφορά στη σύναψη δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών, με την έννοια της περίπτωσης δ' της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του π.δ/τος 60/2007 (Α' 64), *περί προσαρμογής της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ*. Όμοιου περιεχομένου διάταξη είναι και αυτή του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 9 του ν. 4412/2016, η οποία ενσωματώνει την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 9 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ. Δεδομένου ότι πρόκειται για διαδικασία διαπραγμάτευσης για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης υπηρεσιών, προϋπολογισθείσας αξίας 1.093.187,80€ άνευ Φ.Π.Α. που αποτελεί τμήμα μίας μεγαλύτερης σύμβασης της Π.Α.Μ.&Θ. προϋπολογισθείσας αξίας 3.368.268,73€ προ Φ.Π.Α., συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής κατ' άρθρο 2 παράγραφος 2 περίπτωση γ' υποπερίπτωση δδ' του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για την παροχή σύμφωνης γνώμης.

25. Επισημαίνεται ότι, η διαδικασία με διαπραγμάτευση, έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 30 και 31 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ και ήδη άρθρα 26 και 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, περιπτώσεις (αντίστοιχα άρθρα 24 και 25 π.δ. 60/2007 και ήδη άρθρα 26 και 32 του Ν. 4412/2016) (βλ. σχετικώς ΔΕΕ, απόφαση της 8ης Απριλίου 2008, C337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψη 56). Συναφώς, παρατηρείται ότι, οι ανωτέρω διατάξεις στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις που συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζομένων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συστατικής ερμηνείας. Συγκεκριμένα, προκειμένου η οδηγία 2004/18/ΕΚ να μην απολέσει την πρακτική αποτελεσματικότητά της, τα κράτη μέλη και οι αναθέτουσες αρχές τους δεν επιτρέπεται να προβλέπουν περιπτώσεις προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση που δεν προβλέπονται από την εν λόγω οδηγία ή να συνοδεύουν τις ρητώς προβλεπόμενες από την οδηγία αυτή περιπτώσεις με νέους όρους που έχουν ως αποτέλεσμα να καθιστούν ευκολότερη την προσφυγή στην εν λόγω διαδικασία (βλ. ΔΕΕ, αποφάσεις της 18^{ης} Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28^{ης} Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, σκέψη 13 και της 13^{ης} Ιανουαρίου 2005, C-84/03, Επιτροπή κατά Ισπανίας, Συλλ. 2005, I-13947, σκέψη 48).

26. Στην προκειμένη περίπτωση - και ανεξάρτητα από τη ρητή επίκληση εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής για το σύνολο των τμημάτων της διάταξης του άρθρου 32 παρ. 2.α του ν.4412/2016, η Αρχή, έχοντας το δικαίωμα υπαγωγής των επικαλούμενων κάθε φορά πραγματικών περιστατικών στην ορθή νομική βάση, κρίνει ότι τυγχάνουν εξέτασης εφαρμογής:

α) ως προς την ανάθεση των υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών του τμήματος 65 του προηγηθέντος διαγωνισμού προϋπολογισθείσας αξίας 7.003,40€ προ Φ.Π.Α., η διάταξη του άρθρου 26 παρ. 2 περ. β' του ν. 4412/2016, καθώς η υποβληθείσα προσφορά για το εν λόγω τμήμα απορρίφθηκε στο στάδιο ελέγχου των δικαιολογητικών συμμετοχής και τεχνικών προσφορών (βλ. Ιστορικό υπό 2.4). Στο πλαίσιο της εν λόγω διάταξης οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να προσφύγουν σε ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση, αφού προηγηθεί δημοσίευση διακήρυξης διαγωνισμού, με τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) να έχει προηγηθεί ανοικτή ή κλειστή διαδικασία, β) να έχουν υποβληθεί κατά την ανωτέρω νομίμως διεξαχθείσα και προηγηθείσα ανοικτή ή κλειστή διαδικασία μη κανονικές ή απαράδεκτες προσφορές σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, και

β) ως προς την ανάθεση των υπηρεσιών μεταφοράς των μαθητών των λοιπών σαράντα τεσσάρων (44) τμημάτων για τα οποία δεν κατατέθηκε προσφορά ή κατατέθηκε μη κατάλληλη προσφορά (βλ. Ιστορικό υπό 2.4) 1 έως 11, 13 έως 17, 20 έως 27, 29 έως 32, 35 έως 37, 39 έως 40, 51, 66 έως 67, 71, 76, 78 έως 79, 81, 83, 87 και 89 της διακήρυξης του προηγηθέντος διαγωνισμού προϋπολογισθείσας αξίας 1.015.827,40€ προ Φ.Π.Α. η διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. α' του ν. 4412/2016, με την οποία παρέχεται η δυνατότητα στις αναθέτουσες αρχές να συνάπτουν συμβάσεις με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, με τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) να έχει προηγηθεί ανοικτή ή κλειστή διαδικασία, β) να μην έχει υποβληθεί κατά την ανωτέρω νομίμως διεξαχθείσα και προηγηθείσα ανοικτή ή κλειστή διαδικασία, καμία προσφορά ή καμία από τις υποβληθείσες προσφορές να μην κρίνεται κατάλληλη ή να μην υπάρχει κανείς υποψήφιος και γ) να μην τροποποιούνται ουσιαστικά οι αρχικοί όροι της σύμβασης κατά την προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση. δ) Επιπλέον, προϋποθέτει ότι, σε περίπτωση σχετικού αιτήματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η αναθέτουσα αρχή οφείλει να προβεί στη διαβίβαση προς αυτήν σχετικής εκθέσεως (ΕΑΑΔΗΣΥ-Αποφ. 121, 153, 346, 409, 498, 499/2013 και 5, 26, 44, 65, 79/2014, ΕΣ-Πράξη 215/2012-Ζ' Κλιμάκιο, ΕΣ-Αποφ. VI Τμ. 1249/2011, 466/2011, 29/2012, 408/2012, 600/2012 και 935/2013).

γ) ως προς την ανάθεση των υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών των τμημάτων 46, 54, 58 και 70 του προηγηθέντος διαγωνισμού, συνολικής προϋπολογισθείσας αξίας 70.357,00€ προ Φ.Π.Α., για τα οποία οι υποβληθείσες προσφορές απορρίφθηκαν στο στάδιο ελέγχου των οικονομικών προσφορών επειδή: «[...] δόθηκαν μοναδικές προσφορές και μετά από τον έλεγχο συγκριτικών στοιχείων οι προσφερόμενες τιμές κρίθηκαν μη συμφέρουσες» (βλ. Ιστορικό υπό 2.8), κρίνεται σκόπιμο να εξετασθεί η υπαγωγή τους στην έννοια των μη κανονικών ή απαράδεκτων προσφορών, κατά τη διάταξη του 26 παρ. 2 περ. α' του ν.4412/2016, ή σε αυτή των μη κατάλληλων προσφορών, κατά τη διάταξη του 32 παρ. 2 περ. α' του ίδιου νόμου.

27. Εν προκειμένω, από τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης, προκύπτουν τα ακόλουθα:

27.1. Ως προς την προϋπόθεση της προηγούμενης νομίμως διεξαχθείσας ανοικτής ή κλειστής διαδικασίας:

Η Π.Α.Μ.&Θ. διενήργησε διεθνή ανοικτό διαγωνισμό, προϋπολογισμού δαπάνης 3.368.268,73€ προ Φ.Π.Α. για την ανάθεση υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών χωρικής αρμοδιότητας Π.Ε. Ροδόπης, για τα σχολικά έτη 2015-2016, 2016-2017 και 2017-2018, με κριτήριο κατακύρωσης τη χαμηλότερη τιμή. Όπως προκύπτει από το παρατεθέν ιστορικό, στον εν λόγω διαγωνισμό τηρήθηκαν οι απαιτούμενες διατυπώσεις δημοσιότητας και δεν διαπιστώθηκαν όροι, που θα απέτρεπαν οικονομικό φορέα από τη συμμετοχή του στο σχετικό διαγωνισμό.

27.2. Ως προς τη μη υποβολή προσφοράς ή τη μη ύπαρξη υποψηφίου:

Σύμφωνα με τα προαναφερόμενα, στο σημείο 2.4 της παρούσας, η Επιτροπή του διαγωνισμού διαπίστωσε, όπως προκύπτει από το υπ' αριθμ. 2 Πρακτικό της, ότι για σαράντα (40) τμήματα της διακήρυξης ήτοι για τα τμήματα με α/α: **1 έως 2, 4 έως 11, 13 έως 17, 20 έως 22, 24 έως 27, 30 έως 32, 35 έως 37, 39, 51, 66 έως 67, 71, 76, 78 έως 79, 81, 83, 87 και 89** της διακήρυξης του προηγηθέντος διαγωνισμού δεν κατατέθηκε καμία προσφορά. Επιπλέον διαπιστώθηκε ότι οι προσφορές που κατατέθηκαν στα τμήματα με α/α **3, 23, 29 και 40** της διακήρυξης του προηγηθέντος διαγωνισμού ήταν ακατάλληλες, δεδομένου ότι για τα ανωτέρω δρομολόγια ζητούνταν εκ της διακηρύξεως ως τύπος μεταφορικού μέσου μικρό λεωφορείο και οι συμμετέχοντες οικονομικοί φορείς προσέφεραν ΕΔΧ αυτοκίνητο (ταξί). Σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 2α του άρθρου 32 του ν.4412/2016, “Μη κατάλληλη θεωρείται μία προσφορά όταν είναι άσχετη με τη σύμβαση και αδυνατεί προδήλως, χωρίς να τροποποιηθεί ουσιαστικά, να ανταποκριθεί στις ανάγκες και τις απαιτήσεις της αναθέτουσας αρχής, όπως προσδιορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης”. Η Ο.Ε. της

Π.Α.Μ.&Θ. με την υπ' αριθμ. 18/2016 απόφαση που έλαβε κατά την 2^η/14.01.2016 συνεδρίαση, με ΑΔΑ: 7Φ6Δ7ΛΒ-ΩΛ5, μεταξύ άλλων επικύρωσε το υπ' αριθμ. 2 Πρακτικό της Επιτροπής του διαγωνισμού, ως προς τα ανωτέρω. Επομένως, ως προς τα τμήματα αυτά, συντρέχει η εν λόγω προϋπόθεση για την εφαρμογή της διάταξης της περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4412/2016.

27.3. Ως προς την υποβολή απαράδεκτης -μη κανονικής προσφοράς:

Αναφορικά με την προσφορά που κατατέθηκε για το τμήμα με α/α 65 της διακήρυξης του προηγηθέντος διαγωνισμού, όπως επίσης προκύπτει από το υπ' αριθμ. 2 Πρακτικό της Επιτροπής του διαγωνισμού στο σημείο 2.4 της παρούσης, αυτή κρίθηκε ότι δεν είναι αποδεκτή καθώς ο συμμετέχων οικονομικός φορέας που κατέθεσε προσφορά για το συγκεκριμένο τμήμα δεν διέθετε σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 82 και 83 του ν.4270/2012, την ικανότητα να καταθέσει προσφορά για το συγκεκριμένο τμήμα. Η Ο.Ε. της Π.Α.Μ.&Θ. με την υπ' αριθμ. 18/2016 απόφαση που έλαβε κατά την 2^η/14.01.2016 συνεδρίαση, με ΑΔΑ: 7Φ6Δ7ΛΒ-ΩΛ5, μεταξύ άλλων επικύρωσε το υπ' αριθμ. 2 Πρακτικό της Επιτροπής του διαγωνισμού, ως προς τα ανωτέρω. Επομένως, ως προς το τμήμα αυτό, συντρέχει η εν λόγω προϋπόθεση για την εφαρμογή της διάταξης της περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 26 του ν. 4412/2016.

27.4 Τέλος, αναφορικά με τις προσφορές που κατατέθηκαν στα τμήματα με α/α: **46, 54, 58 και 70** της διακήρυξης του προηγηθέντος διαγωνισμού, και οι οποίες κρίθηκαν μη συμφέρουσες -όπως προκύπτει από το υπ' αριθμ. 4 Πρακτικό της Επιτροπής του διαγωνισμού στο σημείο 2.8 της παρούσης- και στη συνέχεια απορρίφθηκαν με την υπ' αριθμ. 356/2016 απόφαση που έλαβε η Ο.Ε. της Π.Α.Μ.&Θ. κατά την 18η/12.05.2016 συνεδρίασή της (ΑΔΑ: 7ΤΡΜ7ΛΒ-1Ω4), κρίνεται πως εν προκειμένω δεν πρόκειται για μη κανονικές, απαράδεκτες ή ακατάλληλες προσφορές, με την έννοια των άρθρων 26.2.α και 31.2.α του ν.4412/2016 αντίστοιχα. Ειδικότερα σύμφωνα με όσα όριζε η τότε ισχύουσα εφαρμοσθείσα διάταξη του άρθρου 21 του π.δ. 118/2007 : *«Το αρμόδιο για την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού όργανο, με αιτιολογημένη γνωμοδότησή του, μπορεί να προτείνει: α. (...) η. Ειδικά σε περιπτώσεις διαγωνισμών με κριτήριο τη χαμηλότερη τιμή στους οποίους υποβάλλεται μία μόνο προσφορά ή τελικά γίνεται αποδεκτή μία μόνο προσφορά και εφόσον δεν υπάρχουν συγκριτικά στοιχεία τιμών είτε προηγούμενων διαγωνισμών είτε της αγοράς που να επιβεβαιώνονται με παραστατικά, ο διαγωνισμός ματαιώνεται και επαναλαμβάνεται υποχρεωτικά. Στον επαναληπτικό διαγωνισμό και εφόσον συντρέχουν εκ νέου οι παραπάνω περιστάσεις, ο διαγωνισμός ολοκληρώνεται με διαπραγμάτευση της τιμής».*

Όπως έχει κριθεί νομολογιακά ως προς την εφαρμογή της ως άνω διάταξης -, το περιεχόμενο της οποίας, σημειωτέον, δεν επαναλαμβάνεται στο ισχύον νομοθετικό πλαίσιο (ν. 4412/2016)- η αναθέτουσα αρχή έχει μεν την ευχέρεια να προβαίνει στη ματαίωση του αποτελέσματος του διαγωνισμού και την επανακήρυξή του, εφόσον, όμως, συντρέχει νόμιμος λόγος, η δε απόφαση περί ματαίωσης του διαγωνισμού πρέπει να φέρει πλήρη και ειδική αιτιολογία, αναφερόμενη στους λόγους για τους οποίους αποφασίζεται η επανάληψη του διαγωνισμού, στην περίπτωση δε απόρριψης της μοναδικής προσφοράς θα πρέπει να αιτιολογηθεί ειδικά το ασύμφορο αυτής (πρβλ ΣτΕ 1803/2008, Ε.Α. ΣτΕ 378/2009, 703/2009, 419/2007).

Ανεξάρτητα από το γεγονός ότι για τις υπό ανάθεση υπηρεσίες είχε εφαρμογή η ειδική διαδικασία της ΚΥΑ 24001/2013, δηλαδή ο προβλεπόμενος από αυτή μαθηματικός τύπος ως προς τον υπολογισμό της τιμής (αποφ.Ελ VI Τμ, 1610/2016) και, επομένως, με το ως άνω κανονιστικό πλαίσιο είχε ορισθεί η ανώτατη αποδεκτή τιμή, και, επομένως διασφαλίσθηκε η, σύμφωνα με την ως άνω διάταξη, βούληση του νομοθέτη, για την προμήθεια των ειδών και ανάθεση υπηρεσιών σε τιμές που μπορούν να ελεγχθούν και που ανταποκρίνονται στα δεδομένα της αγοράς (πρβλ και αποφ. Ελ VI Τμ. 7351/2015, 641, 643, 1647, 1890/2016), στην προκειμένη περίπτωση, η επιλογή της αναθέτουσας αρχής να ματαιώσει το διαγωνισμό για τον ως άνω λόγο συνεπάγεται υποχρεωτικά, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. η του άρθρου 21 του π.δ. 118/2007, αλλά και του άρθρου 19 παρ. 3 της υπ' αριθμ. 4/2015 σχετικής διακήρυξης, την επανάληψη

του διαγωνισμού για τα τμήματα αυτά και όχι την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, πολύ περισσότερο όταν η αρχικώς υποβληθείσα προσφορά δεν υπερέβαινε την προϋπολογισθείσα από τη διακήρυξη δαπάνη για τα τμήματα αυτά.

27. 5. Ως προς τη μη ουσιώδη τροποποίηση των αρχικών όρων της σύμβασης:

Στο υποβληθέν σχέδιο απόφασης της Π.Α.Μ.&Θ. προβλέπεται η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης: “[...] κατόπιν της λήψης της σύμφωνης γνώμης της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων όπως ορίζεται στο αρθ.2 παρ.2 περ. (γ) υποπερ. (δδ) του Ν.4013/2011, και χωρίς ουσιώδη τροποποίηση των αρχικών όρων της τρέχουσας διακήρυξης. Το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο της διαπραγμάτευσης προσαρμόζεται ανάλογα, όπως φαίνεται στον συνημμένο πίνακα που αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της παρούσας απόφασης”.

Δεδομένου δε ότι η μη ουσιώδης τροποποίηση των αρχικών όρων της σύμβασης επιβάλλει το χρονικό σημείο ισχύος των αιτούμενων προς σύναψη κατόπιν διαπραγμάτευσης συμβάσεων να συμπίπτει με το χρόνο υπογραφής τους, επισημαίνεται ότι η λογικώς αναγκαία τροποποίηση, που λανθάνει στο αίτημα της αναθέτουσας αρχής και η οποία έχει να κάνει με την πραγματική εκτίμηση του αριθμού των εναπομεινών εργασίμων ημερών μεταφοράς μαθητών κατά την υπογραφή των εν λόγω συμβάσεων σε σχέση με τον αριθμό ημερών που είχαν αρχικώς υπολογισθεί σχετικά στη διακήρυξη του προηγηθέντος διαγωνισμού, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως ουσιώδης τροποποίηση των αρχικών όρων της σύμβασης (βλ. σχετικές αποφάσεις 1, 3, 28, 47, 78, 145/2015, καθώς και 353/2014 της Αρχής).

Με βάση τα προεκτεθέντα, και δεδομένου ότι το εναρκτήριο χρονικό σημείο εκτέλεσης των αιτούμενων προς σύναψη κατόπιν διαπραγμάτευσης συμβάσεων μεταφοράς μαθητών συμπίπτει με το χρόνο υπογραφής τους, ο οποίος δεν δύναται να προηγηθεί της έκδοσης της σχετικής απόφασης σύμφωνης γνώμης της Αρχής καθώς και της ολοκλήρωσης του προσυμβατικού ελέγχου νομιμότητας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, επισημαίνεται ότι οι εργασίμες ημέρες μεταφοράς μαθητών για καθένα από τα σαράντα εννέα (49) τμήματα του εξεταζόμενου αιτήματος της αναθέτουσας αρχής θα πρέπει να μειωθούν με βάση την πραγματική εκτίμηση των εναπομεινών ημερών παροχής υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών, κατά την υπογραφή των οικείων συμβάσεων κατόπιν της ολοκλήρωσης της αιτούμενης διαδικασίας διαπραγμάτευσης, ως προς τα δρομολόγια αυτά για το σχολικό έτος 2016-2017, το οποίο και θα αφορούν, γεγονός που τίθεται ως προϋπόθεση παροχής της σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή της αναθέτουσας αρχής στην αιτούμενη διαδικασία διαπραγμάτευσης.

28. Εν όψει των ανωτέρω εκτεθέντων, διαπιστώνεται ότι:

α) τυγχάνουν εφαρμογής τα άρθρα 26 παρ. 2 περ. β' και 32 παρ.2 περ. α' του ν. 4412/2016, καθώς προκύπτει η συνδρομή λόγου και προϋπόθεσης για την προσφυγή της Π.Α.Μ.&Θ. στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης, με και χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, για τη σύναψη σύμβασης/συμβάσεων για την ανάθεση των υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών, χωρικής αρμοδιότητας Π.Ε. Ροδόπης, για τα τμήματα 11, 13 έως 17, 20 έως 27, 29 έως 32, 35 έως 37, 39 έως 40, 51, 65 έως 67, 71, 76, 78 έως 79, 81, 83, 87 και 89 της υπ' αριθμ. 4/2015 διακήρυξης για τα σχολικά έτη 2016-2017 και 2017-2018 συνολικού προϋπολογισμού 1.022.830,80€ προ Φ.Π.Α. συμπεριλαμβανομένου δικαιωμάτων προαίρεσης, χωρίς ουσιώδη τροποποίηση των όρων της υπ' αριθμ. 4/2015 διακήρυξης της αναθέτουσας αρχής και

β) δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 26 παρ.2 περ. β' ή του άρθρου 32 παρ. 2 περ. Β' του ν. 4412/2016 για τα τμήματα 46, 54, 58 και 70 της υπ' αριθμ. 4/2015 διακήρυξης για τα σχολικά έτη 2016-2017 και 2017-2018 συνολικού προϋπολογισμού 70.357,00€ προ Φ.Π.Α. συμπεριλαμβανομένου δικαιωμάτων προαίρεσης.

29. Τέλος, κρίνεται σκόπιμο να επισημανθεί ότι ο περιορισμός του χρονικού διαστήματος της περιόδου οριστικής υποβολής προσφορών στην εφαρμογή του διαγωνισμού στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ., αναλόγως των περι-

στάσεων, σε χρονικό διάστημα μικρότερο της προβλεπόμενης ελάχιστης προθεσμίας υποβολής προσφορών, δύναται να θέτει εμπόδια στη συμμετοχή οικονομικών φορέων στη διαγωνιστική διαδικασία και να περιορίζει έτσι τον ανταγωνισμό. Ως εκ τούτου, η Αρχή θεωρεί ορθότερο η έναρξη υποβολής προσφορών να ταυτίζεται με τη δημοσιοποίηση της διακήρυξης του διαγωνισμού και επομένως να δίδεται η δυνατότητα υποβολής προσφορών των ενδιαφερόμενων οικονομικών φορέων καθ' όλο το διάστημα που διανύεται μεταξύ της ημερομηνίας δημοσιοποίησης της διακήρυξης και της τεθείσας καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής προσφορών.

30. Όμως, κατά την άποψη του Προέδρου της Αρχής, δια του υποβληθέντος αιτήματος και από τα πραγματικά περιστατικά, μια τέτοια σημαντική αλλαγή, λαμβανομένων υπόψη και του χρόνου που έχει μεσολαβήσει μέχρι σήμερα από τη διενέργεια του διαγωνισμού [09-09-2015], της περιορισμένης συμμετοχής σε αυτόν, καθώς και του υψηλού οικονομικού αντικειμένου της υπό ανάθεση σύμβασης, συνεπάγεται την εκκίνηση εκ νέου ανοικτών διαδικασιών ανάθεσης με προκήρυξη διαγωνισμού, βασισμένη στα νέα δεδομένα, ώστε να επιτευχθεί καλύτερο αποτέλεσμα, με όρους χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και διαφάνειας.

IV. Συμπέρασμα

Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, με βάση το διδόμενο πραγματικό και από την υπαγωγή αυτού στις προαναφερόμενες και ερμηνευόμενες διατάξεις, επί του τεθέντος ερωτήματος, η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. αποφασίζει:

i) κατά πλειοψηφία, την παροχή σύμφωνης γνώμης επί του αιτήματος της Π.Α.Μ.&Θ. σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2, περ. γ (δδ) του ν. 4013/2011, όπως ισχύει,

α) για τη διενέργεια διαδικασίας με διαπραγμάτευση, με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4412/2016, άρθρο 26, παρ. 2, περ. β, μεταφοράς μαθητών Πρωτοβάθμιας & Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της Π.Ε. Ροδόπης, για το τμήμα με α/α **65** της διακήρυξης του προηγθέντος διαγωνισμού, για τα σχολικά έτη 2016-2017, και 2017-2018 συνολικού προϋπολογισμού 7.003,40€ πλέον Φ.Π.Α., για τα οποία στον προηγθέντα διεθνή διαγωνισμό κατατέθηκε προσφορά η οποία δεν έγινε αποδεκτή και

β) για τη διενέργεια διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4412/2016, άρθρο 32, παρ. 2, περ. α, για την ανάθεση υπηρεσιών αποχιονισμού για τα τμήματα με α/α: **11, 13 έως 17, 20 έως 27, 29 έως 32, 35 έως 37, 39 έως 40, 51, 66 έως 67, 71, 76, 78 έως 79, 81, 83, 87 και 89** της διακήρυξης του προηγθέντος διαγωνισμού για τα σχολικά έτη 2016-2017, και 2017-2018 συνολικού προϋπολογισμού 1.015.827,40€ πλέον Φ.Π.Α., για τα οποία δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά είτε καμιά από τις υποβληθείσες προσφορές δεν κρίθηκε κατάλληλη, λόγω συνδρομής των προς τούτο τασσόμενων υπό του νόμου προϋποθέσεων

ii) ομόφωνα, τη μη παροχή σύμφωνης γνώμης επί του αιτήματος της Π.Α.Μ.&Θ., σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. δδ' του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για τη διενέργεια διαδικασίας με διαπραγμάτευση για την ανάθεση υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών Πρωτοβάθμιας & Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της Π.Ε. Ροδόπης, για τα τμήματα με α/α: **46, 54, 58 και 70** της διακήρυξης του προηγθέντος διαγωνισμού για τα σχολικά έτη 2016-2017, και 2017-2018 συνολικού προϋπολογισμού 70.357,00€ προ Φ.Π.Α., λόγω μη συνδρομής των προς τούτο τασσόμενων προϋποθέσεων, βάσει των διατάξεων του άρθρου 26 ή του άρθρου 32 του ν.4412/2016.

Αθήνα 8 Νοεμβρίου 2016

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΤΑΠΟΔΗΣ